

GWIAZDA GÓRNOŚLĄZKA

Pismo ludowe, poświęcone sprawom religijnym, politycznym, społecznym i oświacie.

Górnoszlązacy!

Podajmy sobie dłonie jako brat bratu,
I w miłości wzajemnej zespolmy ramiona!

Wierzmy szczerze w siłę ludu,
Slejmy ziarno ku offerze,
Ono zejdzie w pośród trudu,
Rozkwieci się po obszarze.

„Gwiazda“ wychodzi dwa razy na tydzień co wtorek i piątek. Przedpłata kwartalna wynosi na pocztach 1 u pp. agentów 1 markę, pod opaską 1 markę 50 fen.; w Austrii z przesyłką 1 fl.; w Ameryce 1 dolar. — Listy nadsyłać należy franko pod adresem: Redakcyja lub Administracyja „Gwiazdy.“ w Bytomiu (Beuthen O.-S., Gleiwitzerstr. 13). — Za ogłoszenia płaci się od wiersza petytowego lub zajętego miejsca 15 fen., przy większych ogłoszeniach odpowiedni rabat.

Ogłoszenia przyjmuje Ekspedycyja i Administracyja „Gwiazdy“ w Bytomiu jako też i we Wrocławiu Rudolf Mosse, oraz Haasenstein i Vogler w Berlinie i Hamburgu. — W Warszawie Rajchman i Frenkler, ulica Senatorska Nr. 22. — W Frankfurcie n. M. Daube i Co. — W Paryżu i na całą Francyję A. Sławiński, Paris, Rue Véseléy Nr. 3. — Rękopiśma nadesłane Redakcyi nie zwracają się, lecz bywają niszczone. — Tłumaczenia uskuteczniają się bezpłatnie.

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSZTUS!

OD ADMINISTRACYI.

Szanownych panów Prenumeratorów, jako i panów Agentów, zalegających w abonemencie, prosimy usilnie o łaskawe nadesłanie prenumeraty na bieżący kwartał, — jak również i o wyrównanie zaległych należności. Wybaczą nam chyba Szanowni Prenumeratowie, jak i panowie Agenci, gdy im powiemy, że wszelkie zaległości w wydawnictwie są nietylko bardzo uciążliwe, ale po prostu rzecz można, krzywdę wydawnictwu przynoszą.

Z przykrością dowiadujemy się też, że zachodzą często opóźnienia w odbiorze „Gwiazdy“, — prosimy przeto aby donoszono nam łaskawie o każdym takim opóźnieniu natychmiast. My bowiem wysyłamy Gwiazdę regularnie: w poniedziałek i czwartek — nie nasza więc wina gdy poczta przesyłkę opóźni, lub gdy gazeta wcale nie dojdzie; — prosimy więc nas z tego powodu nie obwiniać, ale na pocie się upomnieć, albo też nam łaskawie donieść o co chodzi, a natychmiast zlećmu zaradzimy. — Administracyja „Gwiazdy“ w Bytomiu, ulica Gilwleka Nr. 13.

Wiadomości kościelne.

Odpust w Piekarach.

Ze względu, że dyecezyja wrocławska, do której my należymy, Święto *Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny*, przypadające 15-go b. m. odkłada na pierwszą po dniu tym Niedzielę, więc też i w Piekarach odpust z tytułu tejże uroczystości odbywać się będzie dopiero, począwszy od nroczystych, z wystawieniem Najśw. Sakramentu w Sobotę (16-go b. m.) Niezporów, i w dalszym ciągu, nazajutrz w Niedzielę, od samego rana przez dzień cały zwykłym porządkiem odpustów Kościoła.

Czcigodny proboszcz miejscowy, dbający nietylko o zbawienie dusz owieczek swoich, ale i o wygodę przybywających na to miejsce święte pątników, przygotowywał już zawczasu co tylko może, ażeby zmęczeni i strudzeni pielgrzymką pobożni, nie odeszli bez korzyści duchownej, i dla tego też zaproszeni są i z dalszych stron kapłani, aby i trybunały pokuty były zajęte ciągle dla wiernych, pragnących otrząść się z win swoich i dostąpić tego wielkiego odpustu i miłosierdzia Bożego za wstawieniem Najświętszej Bogarodzicy Dziewicy — na tem miejscu świętem, od dawien dawna łaskami i cudami słynącym.

Mamy więc nadzieję, że jak rok rocznie, tak i tym razem tłumnie zgromadzą się tu pobożni, a ze względu na ogrom podjętej nad siły ludzkie pracy proboszcza tego miejsca ś-go, tej Kalwaryi, która wkrótce da Bóg stanie się jakoby drugą Jerozolimą, gdzie nietylko my dzisiaj, ale i dzieci nasze i prawnuki nasze znajdować będą pokrzepienie ducha i pomoc Bożą i błogosławieństwo za to przodków swoich, — z tych więc względów mówimy, mamy nadzieję, że pobożni pątnicy nieodejdą ztąd by nie złożyć choćby najdrobniejszej ofiary na dalszą budowę tej św. Kalwaryi, w której z każdym odpustem widnieje coraz to postępująca praca, a niezadługo też, gdy już stanie gotowa kaplica na Rajskim Dworze, w której Msze święte odbywać się będą, a Rajski Dwór, jak to już dziś widzimy, jest dachem pokryty, od deszczu i niepogody ochrania, — jakżeż spokojnie i swobodnie i tam modlić się będzie można? Jakaż to będzie wyгода, a komuż za to wszystko podzięką się należy? Bogu najpierw, a potem ludziom dobrej woli — i wszystkim ofiarodawcom, tak tym, którzy więcej jako i tym, którzy mało ofiarowywują. Każda ofiara tu złożona jest Bogu ofiarowana i niezostanie bez nagrody. A jest jeszcze i ktoś trzeci, któremu należy się uznanie za jego gorliwą pomoc, jaką wspiera księża proboszcza, — a tym jest p. Ogorek, mistrz mularski, który nie od dziś już pracę swoją, zdolność swoją, poświęca bezinteresownie budowie tej świętej Kalwaryi. A że mu Bóg pobłogosławił na dobytku i ma dosyć dla siebie i dla rodziny swojej — więc są tacy co mu nie wierzą, że on bezinteresownie pracuje. Lecz takowi zapominają, że wyroki Boże są nieodgadnione — i że Bóg miłosierny, miłosiernych obficie wynagradza, o czem przy zdarzonej okazji szerzej się rozpiszemy, a nawet kilka prawdziwych zacytujemy pod tym względem przykładów.

Do ofiar na dalszą budowę ś. Kalwaryi w Piekarach i my szpalty Gazety naszej jaknajchętniej zostawiamy otworem.

Ksiądz Izaak Jogues T. J.

Apostół Irokezców w Kanadzie, umęczony za wiarę.

(Dalszy ciąg.)

Ponieważ cała załoga Irokezców, która uciekających chwyciła, już się zebrała, postanowiono zabrać uwięzionych i jechać z nimi aż do ujścia rzeki Irokezców. Gdy już tam się znaleźli, czując się, bezpiecznymi, poczęli dzielić się łupem. Ten

był znaczny. Oprócz tego co każdy z Francuzów wziął ze sobą, były tam naczynia kościelne, ubrania, książki i inne przedmioty misyonarzy, razem około dwudziestu pakietów. Rzeczy te, tak cenne dla misyonarzy, nie miały dla dzikich wielkiej wartości, były tylko dla nich nowością i dumni byli z tego, że je Francuzom odebrali.

Pośród okrzyków radości przyswoili sobie te bogactwa. Podczas tego podziału mieli więźniowie chwilę spokoju, a O. Jogues użył tej sposobności, aby ich pocieszać, dodać odwagi, a nadto udzielić im pociech religijnych. Było ich dwudziestu trzech.

Zanim Irokezi to miejsce opuścili, podług ich zwyczaju, na większych kilku drzewach powyrabowali niezrozumiałe hieroglificzne linie, które miały oznaczać ich zwycięstwo, liczbę i opis uwięzionych. Łatwo rozeznac można było pomiędzy nimi O. Joguesa. Chrześcijanie, którzy później ten smutny pomnik odnaleźli, uwiecznili go przez postawienie na tem miejscu krzyża świętego.

Po podzieleniu się łupami, zamierzali Irokezi razem z uwięzionymi wsiadać na łodzie. Wtem jeden z uwięzionych, Ondouterraon, 80 letni starzec, który przed chwilą z rąk misyonarza Chrystus otrzymał, rzekł do nich:

— W moim wieku niechętnie odwiedzam się obce kraje i niełatwo można się przyzwyczaić do nowego sposobu życia. Jeżeli chcecie mnie zgubić, dla czego mnie zaraz nie zabijecie?

Niedługo potrzebował czekać; jednym uderzeniem pałki roztrzaskano mu głowę.

Wreszcie ruszyli w podróż, jechali najprzód rzeką, która nosi ich nazwisko, później wpłynęli na jezioro Champlain. Podróż ta dla uwięzionych była nowem pasmem cierpień. Często byli całymi dniami bez pożywienia, a noce spędzali bezsenne. Położenie ich było straszne. Głód, upał, jęczące się rany, w których legły się robaki i całe chmary komarów dokuczały im niemiłosiernie. Często przywiązywano ich do łodzi i dokuczano w okrutny sposób. Nielitościwi ich dozorczy zabawiali się w ten sposób, że rany ich rozdzielali paznogciami lub siekierami. Wielką przyjemność znajdowali również w wydzieraniu włosów z głowy i brody misyonarza. O. Jogues pisze:

„Serce moje cierpiało bardzo, gdy patrzyłem na tę gromadkę chrześcijan, pomiędzy którymi było pięciu neofitów młodego kościoła Huronów. Przysnąłem otwarcie, że parę razy nie mogłem się od łez powstrzymać. Troszczyłem się

o ich los, bo wiedziałem, że Irokezi wszelkimi sposobami będą chcieli odwieść ich od wiary świętej.“

Szczęśliwe jednak usposobienie jego towarzyszy i ściśle wykonywanie jego rad, dodawało O. Joguesowi otuchy. Potrzebowali zaś bardzo tej pomocy, bo to był dopiero początek cierpień.

Ósmego dnia podróży spotkali dwie forpoczty Irokezców, którzy oznajmili, że za dzień przybędą do wyspy, na której znajduje się około 200 Irokezców gotowych do wojny. Więźniowie mogli na pewno przypuszczać, że czekają ich tam nowe cierpienia. Jest u dzikich przesąd, że na wojnę trzeba się przygotować okrucieństwami i że złe obchodzenie się z więźniami będzie rekompensacją przyszłego powodzenia.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Z HISTORII BYTOMIA I PIEKAR.

O budowaniu nowego kościoła Matki Boskiej w Piekarach.

(Dalszy ciąg. — Zobacz Nr. 62.)

VIII.

Zakończenie budowy kościoła.

Tak nareszcie dokonał nasz proboszcz kochany upragnionego celu swojego, o którym w dzień i w noc śnił i myślał: wybudowania kościoła N. Maryi Matki Boskiej w Piekarach. Ze zaś i konsekracyi doczekał, to już za tę łaskę codziennie Bogu dziękował, gdyż niemoc z utrudzenia ogarniała go częstokroć tak wielka w czasie budowania, iż sądził, że jej nie doczeka. Utrudzenia zaś ważne były przyczyny, gdyż oprócz wszystkich zgrzytów i kłopotów innych, jeszcze zdarzało się, że gdy brakło pieniędzy na budowę, to ks. Fitze sam chodził i jeździł w dalsze strony, wprost jałmużnę, choćby po parę groszy na kościół swój zbierając. Za to po poświęceniu, szczęśliwy był nasz proboszcz i już tylko o tem myślał, żeby dzieło swoje ulubione coraz piękniej czem mógł przyozdabiać, w miarę jak ofiary na to dawali poczciwi ludzie. Więc dał potem żelazne kraty z frontu kościoła, na murach zaś kraty drewniane dookoła. Na filarach stanęły piękne posągi czyli figury Apostołów.

Chodnik wygodny został zrobiony na około kościoła dla procesyi. Tam gdzie dawniej był ogród, potem cmentarz, a dziś nazywa się to Rajski plac, i służy do rozpamiętywania męki Chrystusowej. Wchodzi się zaś przez bramy śliczne żelazne, które podarowane były i długo czekały stojąc pod przechodem, gdzie się do wody, św. Ignacemu poświęconej, idzie, zanim proboszcz podolał tak je w tem miejscu ustawić jak pragnął, gdzie jest droga Krzyżowa i Stacye. Tu jest także wystawiony Misyjny Krzyż na pamiątkę, że się ztąd Misye zaczynały i rozchodziły w różne strony. Pod krzyżem stoi ambona, gdzie się słowo Boże głosi letnią porą, gdy dla zbyt wielkiego natłoku jeden kapłan w kościele, a drugi na cmentarzu naucza, wzywając ludzi do miłości Biskiej i do żalu za grzechy. Nabożeństwo

Specjalny skład najwyborniejszej surowej i palonej kawy

ARTURA HOPPEGO,

== w Bytomiu, ulica Tarnowicka „pod złotym orłem“, ==

Szanownej Publiczności uprzejmie się poleca.

W skutkach przewyższa wszelkie inne podobne środki.
Uebertrifft an Wirksamkeit alle anderen Fabrikate.

Germania-Pomade

anerkannt bestes Mittel zur Pflege und Förderung des Haar- und Bartwuchses. Ueberraschend schneller Erfolg tausendfach bewährt. Elegante Flacons à 1 Mk.

H. Gutthier's Kosmetische Officin, Berlin SW. II, Bernburgerstr. 6.

It zu haben in Beuthen bei den Herren **Franz Troll**, Barbier u. Friseur Tarnowitzerstr. und **H. Kochmann**, Barbier und Friseur Gleiwitzerstr. 39. Pruszywie do nabycia w Bytomiu u pp. **Franciszka Troll**, golarza i fryzyera, Tarnowska ul. i **H. Kochmanna** golarza i fryzyera Gliwicka ulica 39.

Au bon marché

(Tani sklep)

w Bytomiu G.-Szl. ulica Gliwicka Nr. 13

poleca z powodu korzystnego zakupu różne przedmioty po **niebывалых дешёвых ценach**: — Koronki nieciane po 3 fenyczy metr, materje koronkowe i różne koronki po bajecznie tanich cenach — Eleganckie obszywki do szyi (ryszki) po 5 fenychów.

Pióra, kwiaty i wstażki po bardzo zniżonych cenach.

Kapelusze dla Pań i dzieci

garnirowane i niegarnirowane

z powodu spóźnionej pory niżej ceny zakupu, ubrane zaś **Kapelusze** od 1 marki począwszy — a dziecinne od 50 fenychów.

Aksamity, atlasy i różne wyroby

z perel i sznuru do ubierania sukien (szat), bardzo tania. — **Guziki** od 5 fen. za tuzin począwszy, — klamerki do ubrań dziecinnych po 5 fen. para. — Rękawiczki jedwabne i bawełniane, żaboty, kołnierzyki, szaliki jedwabne i koronkowe — fartuszek dla dam i dzieci, jako i inne rzeczy w wielkim wyborze **po tanich bardzo cenach** poleca.

W. Czerniejewska.

Wiesbadener

Kochbrunnen-Quell-Salz

ein reines Naturprodukt

unter amtlicher Kontrolle hergestellt u. ärztlich allgem. empfohlen u. verordnet als bestes u. schnell wirksamstes Beseitigungsmittel bei Verdauungs- und Ernährungsbeschwerden.

Darm- u. Magenleiden aller Art. Ebenso von eminent heilkr. Wirkung bei Catarrhen der Luftröhre und der Lunge: bei Husten, Heiserkeit, Schleimanswurf u. s. und in Folge seines

HOHEN LITHIONGEHALTES

bei gichtischen u. rheumatischen Leiden.

Ein Glas **Kochbrunnen-Quell-Salz** entspricht dem Salzgehalt und dementsprechend der Wirkung von

etwa 35—40 Schachteln-Pastillen

Preis per Glas 2 Mark.

(Nur ächt wenn in Gläsern wie verkleinerte Abbildung.)

Käuflich in den Apotheken und Mineralwasserhandlungen etc.

Ausführliche Gebrauchsanweisungen und Brunnenschriften gratis und franco durch das Wiesbadener Brunnen-Comptoir.

Polecam:

Najlepszy twardy cukier funt 32 fen.
Farynę „ 28 „
Kawa Jawa „ 1,40 m.
Kawa wyborna „ 1,60 „
Cykorya niebieską i żółtą 15 fen.
Najlepsze masło 80 fen.
Czysty tłuszcz wieprz. 60 „
Dobrą prasówkę funt 1,00 m.

H. Krist,

(1/2 r) w Bytomiu G.-Szl.

Mieszkam w Bytomiu na Reitschuli w domu wdowy Friedrich; robię podania i skargi tak do sądów jako i innych urzędów w trudnych i zawiłych sprawach. Najchętniej przyjmuję interesa na zabezpieczenie renty poszkodowanych (Unfallsversicherungsachen) które muszą być dla tego samego z największą dokładnością opracowane, ponieważ tu chodzi o zabezpieczenie na całe życie dla poszkodowanego.

Tondygroch,
Koncesyonowany Pisarz publiczny.

Szanownej Publiczności tutejszej i okolicznej polecam mój dobrowolny

Skład wina

od najtańszego do najdroższego. Skora i rzetelna usługa.

Emil Aufrecht.

Gliwice, Thurmstr. 1.

A. Schütz & Co. Fabryka pianinów pędzona parą, w Brzegu (Brieg) poleca **pianina i fortepiany** krzyżowostronne. Konstrukcyja ze stali, z najwyższymi głosami. Największy wybór. Dobre warunki. Wyśylki na próbę. Sprzedaż sławnych w świecie **Estey-harmonii** (ameryk.) Przeszło 170 medali i dyplomów.

Czerwonka!

Srodek zachowujący trzode chlewną przed **czerwonką** poleca

Hermann Simon skład aptekarski w Gliwicach Rynek Nr. 13.

Do sprzedania **Dom** piękny murowany, zamieszkały, położony przy gościńcu, (szosie), bardzo ózywionej, bo około huty i kopalnie. W domu tym jest Sklep kolonialny dobrze prosperujący. — Warunki sprzedarzy bardzo przystepne. Hypotyka stała. Wiadomośc udzieli p. Tondygroch w Bytomiu, na Rajtszuli.

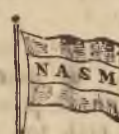
Gips wyborny dla murarzy, sztukaterów i mierzwy poleca po stepnych cenach.

M. Hofrichter.

Trynek przy Gliwicach.

Wszelkie zażalenia i podania sądowe wykonywają się w biurze **Frisznika** w **Matiej Dąbrowce** przy **Szoplenicach**.

DO AMERYKI.

Niederlandzko-Amerykańskie towarzystwo jazdy parowej

Jedyna linia parowca pocztowego pomiędzy

Rotterdamem a New-Jork.
Amsterdamm a Buenos-Ayres.

Najprędsza żegluga. — Najtańsze ceny przejazdu Angielskie i niemieckie opisy Ameryki darmo i franko.

Bliższych wiadomości udziela

Zarząd w Rotterdamie.

Korespondencya także w polskim języku.

Proszę o pilną uwagę.

Mieszkańcy miasta i wiosek, którzy przy zakupie płótna chcą być obsłużeni **dobrze, rzetelnie a tanio,** niechaj się z łaski swej postarają czyli piszą o **próby płótna i ceny** (Muster u. Preisbuch), które otrzymują darmo i opłacone od pp.

Brodkorb & Drescher, Landeshut in Schl.

Ręczna pracownia czyli **przedzalnia szlżka górskich płócien.** Z firmy tej można otrzymać: **ciężkie górskie płótno na koszule i płachty,** piękne a mocno nieciane **na wsypy, poszwy, ręczniki i chustki do nosa. Bieliznę stołową,** w każdej ilości metrów teje po cenach fabrycznych. **Najlepszą materję ciepłą na koszule** (Prima Hemdentuch), do każdego prania przydatną. Satuka 20 metr. długa, 84 cm. szeroka. za 8 M. 80 fen. — 9,00 M. — 10,00 M. — 10,80 M. — 11,80 M.

W Niedziele i Święta skład zamknięty.

Zamówienia uprasza się w niemieckim języku.

M. WIENSKOWITZ Nachfolger.

Gliwice, ulica klasztorna 4.

Największy skład gotowych ubiorów dla mężczyzn i chłopców. **Materje** (Stoff) na ubiory dla mężczyzn już od 12 M.

Ubiorki dla chłopców już od 3 — 6 M., tylko dobre materje.

Paletoty zimowe, spodnie itp. po najtańszych cenach. Także polecam po jaknajtańszych cenach mój wielki

skład towarów łokciowych.

Polecam się łaskawym względem

M. Wienskowitz'a następcą

Gliwice. Eugen Berger.

Ul. klasztorna 4. naprzeciw ogrodu strzeleckiego Soby (dawniej Burdy).

Ważne dla katolików!

Nakładem redakcyi „Gwiazdy Piekarskiej“ wyszła z druku **poraz czwarty, z wydania rzymskiego św. Kongregacyi i tamże jest do nabycia**

książeczka pod tytułem:

„O Czystej Komunii“.

Święta Kongregacya Rituum świezo „O codziennej Komunii św.“ głos Kościoła św. w następnych słowach ponowiła: „Quotidianae Communionis Consuetudinem laudandum esse ac promovendum usum frequentem suscipiendi sanctissimam Eucharistiam, juxta Concilii Trident. Sess. XIII. cap. 8. dispositionem. II. Monitore Ecclesiastico an. 1886 pag 53. — „Jeżeli by kto pożywał tego chleba, żyć będzie na wieki.“ (Ewangelja św. Jana, Rozdz. XI w. 52). — Cena książeczki na grubym i silnym papierze 60 fen. — Skład główny w Redakcyi „Gwiazdy Piekarskiej“ w Bytomiu G.-Sl. — Handlującym odstępuje się odpowiedni rabat. (Kto zaś z kupujących nabędzie 10 egzemplarzy dostanie jedną w dodatku bezpłatnie).